

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

**Střední odborné učiliště zemědělské, Moravské Budějovice,
Tovačovského sady 79**

Tovačovského sady 79, 676 02 Moravské Budějovice

Identifikátor školy: 600 015 408

Zřizovatel: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 117 05 Praha 1 - Nové Město

Školský úřad Třebíč, Otmarova 3, 674 01 Třebíč

Termín konání orientační inspekce: 13. - 21. listopad 2000

Čj.	114 420/2000-5097
Signatura	kk4hu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště zemědělské v Moravských Budějovicích zajišťuje ve školním roce 2000/2001 výuku v deseti třídách v následujících učebních oborech: 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů, 23-68-/003 Mechanik opravář - silniční motorová vozidla, 65-51-H/002 Kuchař-číšník pro pohostinství, 36-52-H/001 Instalatér, 23-55-H/002 Klempíř - strojírenská výroba, 29-56-H/ 002 Řezník-uzenář - výroba, 23-68-H/001 Automechanik. Budova školy v ulici Tovačovského sady 79, ve které probíhá teoretické vyučování, je dostačující a její prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. Ve školním roce 1999/2000 v ní byly provedeny některé stavební úpravy, z nichž největší investiční akcí byla výměna oken a rekonstrukce sociálního zařízení. Přímo v budově školy se nachází i domov mládeže a školní jídelna. Odborný výcvik probíhá převážně ve vlastním středisku v ulici Chelčického 316. Odborný výcvik oboru řezník-uzenář je uskutečňován ve smluvně zajištěném pracovišti Jatka ZODV Šebkovice. Rovněž pracoviště odborného výcviku druhého a třetího ročníku učební oboru kuchař-číšník jsou smluvně zajištěna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura, německý jazyk, občanská nauka

Personální zajištění výuky sledovaných předmětů je rozdílné. Předmět český jazyk a literatura je ve všech třídách vyučován učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí, výuku německého jazyka zajišťuje vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. Výuku předmětu občanská nauka ve třídách 1.A, 1.C, 2.C, 3.A provádí vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, ve třídách 1.D, 2.A, 2.B, 3.B a 3.C dvě vyučující pouze s pedagogickou způsobilostí, ve třídě 1.B vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Hodinová dotace všech tří předmětů je v souladu s platnými učebními plány. Probíhá podle tematických a časových plánů zpracovaných jednotlivými vyučujícími podle platných učebních osnov s výjimkou předmětu český jazyk a literatura ve druhém ročníku všech učebních oborů. Zde je rozvržení výuky do tematických celků a zčásti i obsah výuky v rozporu s učebními osnovami.

Vyučování sledovaných předmětů probíhalo v učebnách vybavených poměrně novým nábytkem odpovídajícím psychohygienickým zásadám. Estetická úroveň učeben je průměrná. Škola disponuje omezeným množstvím didaktické techniky, která nebyla v žádné ze sledovaných hodin užita. Školní knihovna obsahuje především starší beletrii a odbornou literaturu, absentuje moderní pedagogická literatura, zčásti i literatura odborná - chybí zejména jazykové příručky a slovníky. Při výuce českého a německého jazyka byly ve většině sledovaných hodin využívány zastaralé méně vhodné učebnice, přestože pro výuku českého jazyka mají žáci k dispozici i podstatně vhodnější učebnice moderní. Předmět občanská nauka byl ve sledovaných hodinách vyučován bez učebnic. Výuka byla v menší části hodin zpestřena využitím doplňkových materiálů, které však nebylo vždy dostatečně efektivní.

V hospitovaných hodinách zcela převažovalo zařazení frontálních metod výuky, zejména výkladu, řízeného rozhovoru, zápisu do sešitů. Zásada názornosti probíraného učiva nebyla vždy dodržována. V hodinách německého jazyka žáci většinou postupovali podle cvičení učebnice, učivo zde bylo vždy interpretováno v českém jazyce, a to i včetně elementárních pokynů. Výuka českého jazyka a občanské nauky byla v ojedinělých případech zpestřena

zařazením aktualit, mluvního cvičení nebo jednoduché samostatné práce. V hodinách českého jazyka byla patrná snaha vyučující zařadit do výuky více prvků aktivního učení, užití metody však nebyly vždy přiměřené schopnostem žáků, projevovala se nesoustavnost jejich využívání. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno zohlednění individuálních potřeb a zájmů žáků ani zohlednění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka byla vedena věcně a odborně správně.

V hospitovaných vyučovacích hodinách téměř vždy chyběla vstupní motivace, rovněž motivace aktualizací učiva byla ojedinělá, vyučující nevyužívali mezipředmětových vztahů, s výjimkou jedné hodiny občanské nauky nebylo sledováno spojení teorie s praxí. V předmětu německý jazyk nebyly zařazeny reálie německy mluvících zemí. Nedostatek motivace se silně projevil v omezené aktivitě žáků a následně v efektivitě výuky. Vyučující většinou usilovali o ověření pochopení látky, v některých hodinách českého jazyka se objevovala určitá podpora sebehodnocení. V hodinách se projevoval nedostatek pozitivně zaměřeného hodnocení.

Většina sledovaných hodin probíhala v prostředí vzájemného respektování dohodnutých pravidel. Žáci se převážně chovali ukázněně, omezený zájem o výuku a horší chování v ojedinělých případech byly důsledkem nevhodně volených metod. Omezený rozvoj komunikativních dovedností žáků byl zaznamenán především v německém jazyce. Vyučující ve sledovaných hodinách nezařadili skupinovou ani týmovou práci.

Česká školní inspekce hodnotí výuku sledovaných předmětů celkově jako pouze vyhovující.

Všeobecně vzdělávací a přírodovědné předměty (matematika, fyzika, biologie, základy ekologie, chemie)

Časové dotace sledovaných předmětů pro jednotlivé obory a ročníky jsou v souladu s učebními plány. Učivo odpovídá osnovám schválených učebních dokumentů i tematickým a časovým plánům vyučujících.

Předmět chemie v 1.C je učen s pedagogikou i odbornou způsobilostí. Předměty matematika v 1.B a 2.B, základy ekologie v 1.A a biologie v 1.C jsou učeny pouze s pedagogickou odborností. Ostatní vyučovací hodiny přírodovědných předmětů jsou učeny bez odborné i pedagogické způsobilosti. Vyučování probíhalo v kmenových třídách zařízených nábytkem odpovídajícím psychohygienickým zásadám. Podnětnost a estetická úroveň většiny učeben je na průměrné úrovni. V předmětech matematika, fyzika a chemie mají žáci k dispozici starší učebnice, v dalších sledovaných předmětech probíhala výuka bez využití učebnic. Pro vyučování přírodovědných předmětů disponuje škola pouze nejzákladnějšími učebními pomůckami. Jejich použití ve sledovaných hodinách bylo minimální. Absence učebních pomůcek zejména při výuce fyziky a základů ekologie a nízké využití učebnic a dalších zdrojů učebních informací ve všech sledovaných předmětech měly negativní vliv na kvalitu výuky. Z didaktické techniky byl využit zpětný projektor. V učitelské knihovně mají vyučující k dispozici především odbornou literaturu, tituly pedagogické literatury jsou ojedinělé. Výuka byla vedena odborně správně.

Ve všech sledovaných hodinách převažovaly frontální metody práce, transmisivní způsob výuky s výkladem a řízeným rozhovorem, popř. zápisem do sešitů. Tento učební styl vedl k určité jednotvárnosti vyučovacích hodin a k menší aktivitě žáků. Časový prostor pro procvičování a upevňování učiva byl v části vyučovacích jednotek omezen diktováním rozsáhlých zápisů. V některých hodinách vyučující vedli žáky vhodně zvolenými problémovými dotazy k aktivnímu myšlení a k aplikaci získaných poznatků, usilovali o zařazení nového učiva do systému vědomostí daného oboru. Nejčastěji žáky motivovali aktualizací učiva, využitím

jejich zkušeností a praxe. Opakování bylo převážně zaměřené na pochopení vztahů a souvislostí, poskytovalo potřebnou zpětnou vazbu. Užité vyučovací formy a metody nepodporovaly vždy rozvíjení schopnosti sebehodnocení a sebereflexe žáků.

Výuka probíhala převážně v klidné pracovní atmosféře s dobrými interakčními vztahy. V jednotlivých hodinách se vztah žáků k výuce i jejich pozornost lišily v závislosti na použitých formách a metodách výuky. Prvky nežádoucího chování ani zde však nebyly pozorovány.

Výuka sledovaných všeobecně vzdělávacích a přírodovědných předmětů je hodnocena jako průměrná.

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy je realizována na hřišti vybaveném pro atletické disciplíny a ve smluvně zajištěné tělocvičně, která se nachází v sousedství školy. Podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Tělocvična je vybavena základním nářadím a v kabinetu se nachází potřebné náčiní.

Výukové cíle v hodinách tělesné výchovy odpovídaly vzdělávacímu programu a tematickým plánům. Všechny jednotky byly učeny jedním vyučujícím s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost pozitivně ovlivnila kvalitu výuky.

Perspektivní i bezprostřední příprava učitele byla velmi dobrá. Vyučovací cíle byly stanoveny, v úvodu hodin žákům sděleny, dále sledovány a v závěru jednotek vyhodnocovány. Výuka hospitovaných hodin probíhala v tělocvičně. Materiální podmínky odpovídaly požadavkům. Učitel velmi efektivně organizoval vyučování s maximálním využitím času a vhodného nářadí i náčiní. Uplatňoval moderní styl učení a individuální přístup k žákům. Zachovával pravidla bezpečnosti a prostřednictvím dopomoci a vzájemné podpory při provádění cviků usiloval o rozvoj kladných vztahů a pozitivních morálních vlastností. Psychohygienické zásady byly umocňovány střídáním náročnosti činností, zařazováním relaxačních prvků a her. Předchozí dovednosti byly dále rozvíjeny a doplňovány obtížnějšími variantami. Učitel dbal na kultivovanost projevu, na získání orientace v základních otázkách vlivu pohybové činnosti na zdraví a tělesnou zdatnost. Žáci si osvojovali pravidla sportovních her, pořadových cvičení a aktivně uplatňovali zásadu sebekontroly a sebehodnocení.

Výuka probíhala v rámci respektovaných pravidel s využitím smluvených signálů a povelů. Pozitivně motivovaní žáci ochotně plnili zadané úkoly a prokazovali velmi dobré výsledky. Hodiny tělesné probíhaly v atmosféře vzájemné spolupráce.

Kvalita vzdělávání v předmětu tělesná výchova je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá platným učebním dokumentům s výjimkou třídy 2.C, kde v učebním oboru instalatér není zařazen povinný předmět ekonomika. Pro výuku jsou zpracovány tematické a časové plány učiva, které korespondují s učebními osnovami. Perspektivní příprava na vyučování je kvalitně zajištěna, bezprostřední se v jednotlivých hodinách liší. Výchovně vzdělávací cíle jsou zaměřeny na vědomostní výsledky a schopnost aplikovat učivo zvláště s ohledem na praktické uplatnění. Materiální zázemí pro vyučování je standardní. Pro uplatnění názorné výuky slouží v některých předmětech videotéka. V části odborných předmětů chybí učebnice. Profesní literatura pro odborné předměty je v učitelské knihovně dostatečně zastoupena. Škola odebírá sedmáct titulů odborných časopisů.

Technické kreslení, práce s počítačem, obsluha osobních počítačů, ekonomika, technika administrativy, hospodářské výpočty

Předmět technické kreslení je ve třídách 1.A a 1.C a 2.C obor klempíř učen s odbornou i pedagogickou způsobilostí, ve třídách 1.D a 2. C a 3.C obor instalatér pouze s pedagogickou způsobilostí. Výuka předmětů ekonomika, technika administrativy a hospodářské výpočty je rovněž plně realizována vyučující, která má pouze pedagogickou způsobilost. Práce s počítačem a obsluha osobních počítačů jsou ve všech třídách učeny bez odborné i pedagogické způsobilosti.

Výuka technického kreslení a ekonomiky probíhá v učebnách zařízených běžným nábytkem. Podnětnost a estetičnost prostředí i vybavení učebnicemi, pomůckami a didaktickou technikou je na průměrné úrovni. Předmět technika administrativy probíhá v učebně vybavené psacími stroji. Výuka práce s výpočetní technikou se uskutečňuje v odborné pracovně vybavené třinácti počítači s procesorem 486, dvěma počítači s procesorem 386 a jedním počítačem s procesorem PENTIUM. Dále mají žáci k dispozici tři tiskárny a softwarové vybavení převážně Windows 3.1.-3.11. Výukové programy jsou zaměřeny na výuku psaní strojem a předmět opravárenství a diagnostika.

Vyučovací hodiny v předmětech technické kreslení, ekonomika a hospodářské výpočty měly tradiční strukturu, převažovalo verbální působení vyučujících. Výrazně dominovaly frontální činnosti. Převládající transmisivní styl vytvářel jen omezený prostor pro samostatné a aktivní učení. Využívané formy a metody postrádaly pestrost, názornost výuky nebyla dostatečně výrazná. V některých hodinách učitelé funkčně uplatnili didaktickou techniku a další pomůcky, popřípadě doplňkové kopírované materiály. V předmětu technika administrativy byl kladen důraz na samostatnou práci žáků se zaměřením k praktickému využití a sledováním psychohygienických podmínek výuky. Práce s výpočetní technikou byla zaměřena na základní ovládnutí počítače s využitím operačního systému. Vyučující odborných předmětů interpretovali učivo věcně i odborně správně. Ve většině hodin zadávali úkoly přiměřené schopnostem žáků, vhodně využívali aktualizace, poznatky spojovali s praxí. Ověřovali si pochopení zadávaných úkolů, při samostatné práci poskytovali žákům individuální pomoc. Motivační působení na žáky bylo zaznamenáno hlavně v průběhu vyučovacích jednotek, vstupní motivace a závěrečné zhodnocení činnosti žáků byly sledovány pouze v části hodin.

Při výuce projevovali žáci uvědomělou kázeň, respektovali dohodnutá pravidla jednání. Komunikace probíhala v odpovídající atmosféře.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky sledovaných odborných předmětů jako průměrnou.

Potraviny a výživa, stolničení, technologie, speciální technologie, zařízení provozoven, zpracování masa, výživa

Hospitované předměty vyučují dvě učitelky. Vzdělání jedné z nich odpovídá platným předpisům, druhá učí bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost neovlivnila kvalitu výuky. Vyučování probíhalo v estetickém prostředí, učebny jsou vybaveny novým standardním nábytkem, vyhovují psychohygienickým zásadám i potřebám žáků a učitelů. Ve škole je dostatek dalších studijních materiálů, odborné literatury, receptur pokrmů a nápojů, knih netradičních kuchařských technologií, odborných časopisů (FoodService, Maso, Minutka), obrazových pomůcek a videonahrávek. Vyučující zhotovují názorné pomůcky, archivují obrazové materiály podle tematických okruhů.

Organizace, formy a metody, které vyučující v průběhu výchovně vzdělávacího procesu užívali, měly rozdílnou úroveň. V části vyučovacích hodin převažovaly tradiční frontální metody - výklad učitele, řízený rozhovor, zápis do sešitů. Převaha těchto metod vedla v hodinách k určité jednotvárnosti a k menší aktivitě žáků. V dalších hodinách byla patrná snaha vyučujících o efektivní metody pedagogické práce, o vedení žáků k aplikování učiva a rozvíjení technik podporujících jeho zapamatování. Kooperační formy se objevovaly ojediněle. Odborná a věcná stránka výuky měla vysokou úroveň. Pedagogové řídili práci jasnými a srozumitelnými pokyny a usilovali o postupné zařazení nových poznatků do systému vědomostí žáků. V hodinách stolničení vyučující zařazovala aktualizace z odborného tisku, praktickou ukázkou krasty předvedl žák s barmanskou zkouškou, zajímavě byly prezentovány receptury efektivních nápojů. Teorie navazovala na zkušenosti žáků z odborného výcviku, dlouhodobý úkol se týkal zpracování slavnostního menu podle vlastního výběru. Ve většině hodin byl čas účelně využit a vyučovací cíle splněny.

Nedílnou součástí výuky jsou motivační metody. Vstupní motivace byla využita téměř vždy, vyučující omezeně pracovali s průběžnou motivací a s motivačními výzvami. Při opakování učitelé směřovali otázky na pamětné zvládnutí učiva, rovněž ověřovali pochopení nového učiva a objektivně hodnotili znalosti žáků. Méně pozornosti věnovali sebekontrolě a sebehodnocení.

Výuka probíhala v klidné atmosféře založené na respektování dohodnutých pravidel chování. V ojedinělých případech byla zaznamenána horší kázeň v závěru hodiny.

Kvalita výuky sledovaných odborných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Instalace vody a kanalizace, strojírenská a klempířská technologie, strojnictví, vytápění, základy automatizace, automobily

Všechny uvedené předměty jsou vyučovány pracovníky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost pozitivně ovlivnila odbornou a věcnou správnost výuky. Vyučování probíhá ve třídách vybavených nábytkem odpovídajícím potřebám žáků i učitelů. Kabinety pro uvedené odborné předměty jsou částečně vybaveny pomůckami. Nedostatek učebnic nahrazují vyučující zápisy do sešitů, využíváním odborných časopisů, prospektů a pracovních návodů. Další odborná literatura není dostatečně uplatňována. V části hodin bylo sledováno zařazení učebních pomůcek a didaktické techniky (zpětný projektor, čtecí kamera). Psychohygienické zásady nejsou ve všech hodinách plně respektovány.

Předměty byly vyučovány s použitím profesní terminologie. Obsah učiva byl průběžně aktualizován. Pedagogové se zaměřili na vytváření a upevňování znalostí potřebných pro budoucí odbornou činnost a využívali praktických zkušeností žáků. Z použitých metod převládá řízený rozhovor a výklad učitele. V části vyučovacích jednotek nebyl čas efektivně využit a docházelo k časovému deficitu. Pouze ojediněle byly zadávány problémové úkoly a hledána alternativní řešení. Efektivním konstruktivním stylem byla realizována výuka předmětu automobily. Žáci tvůrčím způsobem řešili zadané nestandardní úkoly a byli seznamováni s novinkami současné automobilové produkce.

Ve většině hodin učitelé uplatňovali průběžné motivační metody, absentovala úvodní motivace. Komunikativní dovednosti žáků a sebehodnocení nebylo v plné míře podporováno. V závěru vyučovacích jednotek často chybělo zhodnocení činnosti žáků a splnění cíle hodiny.

Žáci respektovali stanovená pravidla vzájemné komunikace a ochotně spolupracovali s učiteli. Projevy nevhodného chování nebyly zjištěny.

Kvalita výuky výše uvedených odborných předmětů je celkově hodnocena jako průměrná.

Odborný výcvik - obor opravář zemědělských strojů

Pro výuku odborného výcviku je zpracován tematický plán, který zahrnuje jednotlivá témata daná učebním plánem a osnovou. Výuka jednotlivých témat je rozpracována podle skutečného počtu pracovních dnů. Náplň práce odpovídá učebním osnovám.

Personální podmínky pro výuku odborného výcviku v oboru opravář zemědělských strojů škola splňuje pouze v jedné skupině prvního ročníku. Výuka druhé skupiny prvního ročníku a ročníku druhého i třetího je realizována prostřednictvím mistrů, jejichž dosažené vzdělání nevyhovuje podmínkám odborné a pedagogické způsobilosti. V písemně stanovených úvazcích mistrů potvrzených ředitelem školy jsou administrativní omyly týkající se uvedení většího počtu hodin přímé vyučovací povinnosti než určuje učební plán. Takto zpracované dokumenty neodrážejí skutečný stav výuky podle rozvrhu vyučovacích hodin, který plně respektuje učební plán. Materiální a technické vybavení pracovišť má průměrnou úroveň, splňuje požadavky výuky. Prostředí dílen je málo podnětné a jeho estetická úroveň je omezená.

Žáci dostávají v prvním ročníku pracovní oděv, boty a pokrývku hlavy. Výuka začíná i v prvním ročníku od 6.00 hodin, což není v souladu s platnou legislativou. Pro výcvik ručního zpracování kovů má škola k dispozici dostatek pracovišť vybavených základním nářadím. Pro strojní obrábění jsou v dílnách soustruhy, frézky, bruska na plocho, bruska na kulato, vrtačky, výuka tématu tepelné zpracování probíhá ve vlastní kovárně, k dispozici je i svařecí škola pro výuku svařování elektrickým obloukem i kyslíkoacetylenovým plamenem. Diagnostika závad, opravy vozidel, mechanizace, montážní a demontážní práce probíhají na zakázkách produktivních prací. Za produktivní práce je žákům vyplácena odměna dvakrát ročně.

Odborný výcvik v prvním ročníku je prováděn většinou skupinovou formou, ve vyšších ročnících se objevuje i individuální forma. Hodnocení činnosti většinou probíhá po ukončení dílčích témat výcviku zhodnocením souborné práce, v některých případech zvláště ve vyšších ročnících i denně. Podkladů pro hodnocení má vyučující k dispozici dostatečné množství.

Žáci při výuce komunikují běžně s mistry odborné výchovy o pracovních postupech, o používání vhodného nářadí, o problémech při plnění úkolů apod.

Bezpečnostní školení absolvují všichni žáci při nástupu na pracoviště, doklad je založen u zástupce ředitele. Při změnách tematických celků probíhá školení průběžně, což dokladují zápisy v deníku evidence.

Pro činnosti odborného výcviku je zřízen sklad, kde mají možnost jednotliví mistři čerpat materiál a nářadí podle svých požadavků. Náhradní díly pro opravy zemědělských strojů jsou zajišťovány skladnicí bez přímé účasti mistra.

Celkově je kvalita výuky odborného výcviku oboru opravář zemědělských strojů hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledované oblasti

Česká školní inspekce hodnotí plánování a přípravu výuky jako velmi dobré. Materiální a psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy, metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace mají průměrnou úroveň. Personální podmínky výuky jsou pouze vyhovující.

Česká školní inspekce hodnotí celkově kvalitu výuky na středním odborném učiliště zemědělském jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry, zpracované ve spolupráci s SOU strojírenským, sahají do roku 2003 a jsou stanoveny v optimalizačním projektu z roku 1997. Obě školy přijaly variantu „Sdružení škol se společnou vzdělávací nabídkou,“ kterou upravují tak, aby si vzájemně nekonkurovaly. Dlouhodobá koncepce zahrnuje studijní nabídku a poptávku, specifika školy v kontextu regionálního školství, tradice školy a charakteristiku spádové oblasti. Velmi dobře zpracovanou prioritou je oblast materiálně technického a personálního zajištění výuky. Konkrétní výchovně vzdělávací cíle ovlivňující profil absolventa nejsou v projektu uvedeny.

V dalším strategickém materiálu nazvaném „Vzdělávací program SOU na období 1998-2003“ jsou uvedeny stávající obory a základní vzdělávací cíle včetně boje proti patologickým jevům, podpory dalšího vzdělávání učitelů, modernizace materiálního vybavení a budování pozitivního klimatu školy. Dílčí roční plány na období školního roku 2000/2001 jsou zaměřeny do organizační sféry. Vzdělávací cíle jsou uvedeny bodově bez dalšího rozpracování do konkrétních oblastí vyučovací činnosti. V plánech chybí časová orientace, určení odpovědnosti a následná kontrola plnění úkolů. Velmi dobře je zpracován plán výchovného poradenství, minimální program prevence drogových závislostí a plány předmětových komisí s výjimkou plánu práce předmětové komise pro všeobecně vzdělávací předměty, který nabyl v průběhu inspekce k dispozici. Na dlouhodobém i střednědobém plánování se podílejí všichni pracovníci školy, jejich připomínky byly vedením akceptovány. Operativní strategie je prováděna v rámci pravidelných porad. Plány jsou veřejně přístupny ve sborovně.

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů, kromě třídy 2.C - učební obor instalatér, kde není zařazen povinný předmět ekonomika. Úpravy dokumentů jsou v souladu s platnými předpisy. Vyučující mají dobře zpracované tematické a částečně i časové plány pro jednotlivé předměty.

Kvalita plánování je hodnocena jako průměrná.

Organizování

Organizační uspořádání školy vychází z organizačního řádu, který rozděluje školu na pět základních útvarů: ředitelství, útvar teoretického vyučování, praktického vyučování, mimoškolní výchovy a útvar ekonomický a správní. V organizačním řádu jsou zakotveny zejména pravomoci a povinnosti vedoucích pracovníků, práva a povinnosti ostatních zaměstnanců jsou dány pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení a upřesněny v individuálních náplních práce.

Organizaci výchovně vzdělávací činnosti stanoví vnitřní řád školy a rozvrh hodin, který je odlišný pro sudý a lichý týden. Vnitřní řád školy je v rozporu s platnou legislativou v bodě týkajícím se omlouvání absence, protože stanoví povinnost zákonných zástupců žáků oznámit důvod nepřítomnosti žáka do dvou dnů od počátku absence. V rozvrhu hodin teoretického vyučování není zařazena dvacetiminutová přestávka. Třída 1A, ve které je 26 žáků, se při výuce německého jazyka nedělí na skupiny. Odborný výcvik žáků všech ročníků začíná v 6.00

hodin, což je v rozporu s platnými předpisy. V souladu s platnými učebními dokumenty není zařazení týdenní zemědělské brigády, kterou vykonali žáci prvních ročníků učebního oboru automechanik. Povinná dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech, objevují se v ní menší administrativní nedostatky.

Jako poradní orgány slouží řediteli školy pedagogická rada a předmětové komise, ředitel využívá podněty a připomínky pracovníků. Rozhodnutí ředitele školy jsou konkrétní a včasná, obsahují všechny právní náležitosti.

Vnitřní informační systém školy je realizován v rámci pedagogických rad, operativních úsekových porad, týdenních porad vedení školy a při osobním kontaktu. Informace žákům předávají pedagogičtí pracovníci, jsou využívány rovněž nástěnky. Rodiče jsou o aktuálních otázkách informováni dvakrát ročně na třídních schůzkách a prostřednictvím studijních průkazů žáků. Škola udržuje osobní kontakt se zákonnými zástupci problémových žáků. Náměty a připomínky rodičů jsou podávány v omezené míře.

Na veřejnosti se škola prezentuje účastí v odborných a sportovních soutěžích, kontaktem s podobně zaměřenými školami, účastí na veletrhu vzdělání Didakta Třebíč, organizováním setkání s důchodci.

Ve výroční zprávě o činnosti školy nad analytickým a hodnotícím stanoviskem výrazně převažuje statistický charakter, zpráva neobsahuje údaje o výsledcích vzdělávání žáků.

Organizační uspořádání školy je po formální stránce funkční, ve vlastní realizaci výchovně vzdělávacího procesu jsou citelně slabá místa vyplývající z nedůsledného dodržování obecně závazných právních předpisů. Z těchto důvodů hodnotí Česká školní inspekce kvalitu organizování jako pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel při realizaci výchovně vzdělávacího procesu vychází z celoročního plánu, z analýzy konkrétních podmínek školy a kontrolní činnosti. Prosazuje demokratický způsob řízení. Základními informačními kanály jsou jednání vedení školy, pedagogických rad a předmětových komisí. Porady vedení probíhají každé pondělí, pedagogické rady se pravidelně konají každé první úterý v měsíci. Aktuální problémy řeší vedení školy operativně podle potřeb.

Motivování pracovníků spočívá především v zabezpečení klidného prostředí a ve finančním ohodnocení. Výši nadtarifních složek platů schvaluje ředitel na návrh vedoucích útvarů každý měsíc. Kritéria hmotného stimulování všech pracovníků existují v písemné podobě, vedoucí útvarů průběžně informují vyučující a další pracovníky o výši finančních odměn. Vedení školy při hodnocení klade důraz především na osobnost pedagoga a jeho výkon ve vyučovacích jednotkách. Dále jsou finančně zohledňováni předsedové předmětových komisí, správcové sbírek, uvádějící učitelé, pedagogové připravující žáky na soutěže, protidrogový koordinátor, u mistrů odborného výcviku se přihlíží k náročnosti práce a k zvláštnostem pracovního prostředí.

Profesní skladba pedagogického sboru plně neodpovídá platným předpisům, část pedagogů nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pomoc a podpora u nekvalifikovaných pedagogů není vždy dostatečně zajištěna. Ředitel školy podporuje vzdělávací aktivity pedagogů, především jsou využívány nabídky Pedagogického centra Jihlava, pobočky Třebíč. Mistři odborného výcviku navštěvují specializační kurzy a periodická doškolení. Pracovníci využívají širokou škálu odborných časopisů k samostudiu, navštěvují profesní výstavy, veletrhy a předváděcí akce.

Pravidelné sebehodnocení školy není systémově zavedeno do činnosti školy a do pedagogické

praxe, kontinuálně se nepracuje s vnějšími a vnitřními evaluačními nástroji.

Česká školní inspekce hodnotí vedení a motivování pracovníků jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vychází z organizačního řádu školy a z pracovní náplně jednotlivých pracovníků, kde jsou vymezeny kompetence v oblasti kontrolní činnosti. Tuto činnost vykonává ředitel školy, zástupce ředitele pro teoretické vyučování, zástupce ředitele pro odborný výcvik a vrchní mistr odborného výcviku. Výsledky kontrol jsou projednávány na pravidelných poradách vedení, popřípadě odpovědnými vedoucími pracovníky při osobním kontaktu.

Ve výchovně vzdělávacím procesu provádí vedení školy zejména kontrolu tematických a časových plánů, vedení povinné dokumentace a plnění úkolů vyplývajících z organizace vyučování. Práce učitelů a mistrů odborného výcviku je kontrolována převážně hospitační činností. Zjištěné skutečnosti jsou zaznamenávány v hospitačních záznamech, které kromě hodnocení obsahují rovněž stručně formulované závěry. Tyto jsou následně projednávány s dotýcnými pracovníky školy. Plán hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 2000/01 vymezuje pouze počty hospitovaných hodin pro jednotlivé členy vedení školy. Zaměření hospitační je konkretizováno podle aktuální potřeby. Hospitační činnost vedoucích pracovníků je prováděna nepravidelně, v minulém školním roce byl počet hospitačních podle zápisů v třídních knihách minimální. Na kontrolách odborného výcviku se podílejí i pracovníci IVV MZe ČR.

Systém kontroly provozu a hospodaření školy je dostačující. Čerpání přidělených prostředků je přehledným způsobem evidováno a ředitelem školy průběžně kontrolováno.

Kontrola studijních výsledků žáků je prováděna pravidelným rozborem jejich průběžné a výsledné klasifikace na pedagogických radách. Další konkrétní evaluační nástroje škola vypracovány nemá. Zpětnou vazbu představují převážně osobní kontakty s absolventy školy a jejich zaměstnavateli.

Kvalita kontrolních mechanismů je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu řízení celkově jako průměrnou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Učební plány

- výuka učebního oboru 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů probíhá podle učebního plánu vydaného MH ČR dne 6. 8. 1993 pod č. j. 714 054/93-74,
- výuka učebního oboru 29-56-H/002 Řezník -uzenář - výroba probíhá podle učebního plánu vydaného MH ČR dne 19. 7. 1995 pod č. j. 203 351/95 74,

- výuka učebního oboru 23-68-H/003 Mechanik opravář - silniční motorová vozidla probíhá alternativního učebního plánu pro tříleté učební obory vydaného MŠMT ČR dne 31. 5. 1991 pod č. j. 16 994/91 - 21,
- výuka učebního oboru 23-68-H/001 Automechanik probíhá podle učebního plánu vydaného MŠMT ČR dne 6. 2. 1998 pod č. j. 12 399/98 - 23,
- výuka učebního oboru 36-52-H/001 Instalatér probíhá podle učebního plánu vydaného MŠMT ČR dne 3. 3. 1997 pod č. j. 14 399/97 - 72,
- výuka učebního oboru 23-55-H/ 002 Klempíř - strojírenská výroba probíhá podle učebního plánu vydaného MŠMT ČR dne 24. 6. 1999 pod č. j. 24 160/99-23.

Součástí školy (domov mládeže, školní jídelna)

Domov mládeže má kapacitu 72 lůžek, ve školním roce 2000/2001 je počet ubytovaných žáků 62 ze tří škol (SOU zemědělské, SOU strojírenské, střední odborná škola). Ubytování žáci jsou rozděleni do tří skupin, výchovně vzdělávací činnost zajišťují čtyři vychovatelé. Organizace činnosti domova mládeže je v souladu s platnými právními předpisy.

Kapacita školní jídelny je podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol 520 jídel. Ve školním roce 2000/2001 je odebíráno denně 300 až 350 obědů. Jídelna zajišťuje pro ubytované žáky stravu pětkrát denně. V jídelně pracuje jedna vedoucí a čtyři kuchařky.

Výchovné poradenství, prevence sociálně patologických jevů

Výchovná poradkyně postupuje podle podrobně zpracovaného plánu činnosti. Zajišťuje informovanost o žácích se speciálními potřebami a problémy, provádí informační, metodickou a poradenskou činnost pro žáky i rodiče, navrhuje opatření k předcházení konfliktům a řešení konfliktních situací. Je koordinátorkou při řešení problémů rodina - žák - škola. Spolupracuje s ředitelem školy, třídními učiteli, pedagogy, vychovateli, s pedagogickou poradnou, protidrogovým centrem, s úřadem práce, policií a dalšími sociálními partnery. Koordinuje činnost směřující k protidrogové prevenci a k předcházení patologickým jevům. Sleduje zvláště zajištění volnočasových aktivit žáků a informačních aktivit pro rodiče i pedagogické pracovníky.

Plnění pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prosazování rovnosti mužů a žen ve výchovně vzdělávacím procesu ve školách a školských zařízeních č. j. 12 908/2000-23 ze dne 7. února 2000

Uvedený pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy je plněn ve všech bodech kromě čl. 1. písm. e, f a čl. 2 písm. b. Ve škole dosud neproběhly přednášky ani besedy související s uplatňováním práv rovného postavení mužů a žen, spolupráce v oblasti vzdělávání

s nestátními subjekty, které se zabývají problematikou rovnosti mužů a žen nebyla zaznamenána, množství literatury vztahující se ke sledované oblasti je omezené. Ostatní úkoly vyplývající z uvedeného pokynu jsou vedením školy a pedagogickými pracovníky respektovány. Česká školní inspekce při své činnosti nezjistila na SOU zemědělském porušení zásady rovných práv mužů a žen vyplývajících z Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., s soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- organizační řád,
- plán hospitačí a kontrolní činnosti pro školní rok 2000/01,
- hospitační záznamy vedení školy,
- Optimalizační projekt do roku 2003,
- Plán práce na školní rok 2000/2001 s přílohami,
- Vzdělávací program na SOU zemědělském Mor. Budějovice na období 1998-2003,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- úvazky učitelů pro školní rok 2000/2001,
- úvazky mistrů odborného výcviku pro školní rok 2000/2001,
- tematické a časové plány vyučujících,
- plány práce předmětových komisí,
- zápisy ze schůzí předmětových komisí,
- plán činnosti výchovného poradce,
- seznam žáků vyžadujících speciální péči,
- minimální program prevence drogových závislostí,
- dotazník pro ředitele školy před inspekcí,
- dotazníky pro rodiče,
- deníky evidence odborného výcviku,
- zápisy ze školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci,
- vnitřní řád domova mládeže,
- týdenní plán výchovné činnosti,
- denní záznamy domova mládeže,
- kniha úrazů domova mládeže,
- seznam ubytovaných žáků domova mládeže,
- písemné práce žáků,
- studijní průkazy žáků,
- hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- využití různých zdrojů informací v odborných předmětech,
- spojení teorie s praxí v odborných předmětech,
- věcná a odborná správnost výuky,
- respektování dohodnutých pravidel komunikace,
- podpora rozvoje pozitivních morálních vlastností ve výuce tělesné výchovy,
- modernizace budovy,
- zajištění výchovného poradenství a protidrogové prezence.

Negativa:

- absence odborné a pedagogické způsobilosti,
- převaha málo efektivních metod výuky,
- nedostatečná motivace při výuce,
- nedostatečné využití pozitivně zaměřeného hodnocení,
- omezená podpora kompetenční vybavenosti žáka v komunikativní oblasti, předmětech,
- menší prostor pro individuální potřeby a schopnosti žáků,
- nedostatky v oblasti organizování.

Závěr:

Střední odborné učiliště zemědělské vyučuje učební obory uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č .j. 11 238/2000-21 ze dne 17. 1. 2000. Úroveň kvality výchovně vzdělávacího procesu je ovlivněna poměrně vysokým počtem zaměstnanců, kteří nesplňují podmínky dané legislativou v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti. Dalším jevem negativně ovlivňujícím výuku je omezené množství a využití učebních pomůcek a didaktické techniky, převaha neefektivních metod výuky zejména ve všeobecně vzdělávacích předmětech. Při výuce odborných předmětů je pozitivem zejména využití různých zdrojů informací a spojení teorie s praxí.

Řízení školy je jako celek funkční, závažnější nedostatky byly zjištěny zvláště v oblasti organizování.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků.

Pro výkon inspekce byly zajištěny velmi dobré podmínky.

Na základě výše uvedených skutečností je škola celkově hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Dana Musilová
Členka týmu	PaedDr. Olga Drápalová
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Hutař
Členka týmu	Mgr. Jaromíra Karbašová

V Třebíči dne 4. prosince 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:2000-12-05.....

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Jaroslav Doležal

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Školský úřad Třebíč	2000-12-21	443/2000
Zřizovatel - Ministerstvo zeměd. ČR	2000-12-21	442/2000

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány